

Lidens Tidning

LIDENS FÖRETAGARFÖRENING • Juni 2003 • ÅRGÅNG 6, NR 3

Nos för framgång s 8-9

Världspremiär s 31

Fotogåta s 14

I DET HÄR NUMRET:

<i>Annonsspriser</i>	2
<i>Rolf Lidberg</i>	4-5
<i>Föreningsnytt</i>	10-12
<i>Gudmundtjärn</i>	16-19
<i>Holmbygden</i>	20
<i>Skolans sidor</i>	26
<i>Historiens Vingslag</i>	28-30

Om ni tycker att denna tidning kommer för sällan,
kolla på internet: www.lidenbygden.com

Bäste läsare,
Äntligen har Sundvall fått upp ögonen för dessa fotbollshuliganer som AIK dras med. Verkar bli först i landet med att förbjuda dessa fotbollens "drägg" att komma på helgen för att riva våra butiker och slå ner folk helt oprovocerat. Låt dom komma på måndagar för då kommer garanterat bara de som är riktiga fans. Undrar varför det är just AIK som dras med dessa odågor? OK det finns på andra håll också men inte lika många. Alla som älskar fotboll måste kunna få gå utan att känna otrygghet för vad som händer före och efter matchen. Annars har det varit skolavslutning i den nyrenoverade kyrkan och snart är det höst igen! Då börjar ishockeyn i nya Sydkraft arena, varför är det så lång sommar? Glad Sommar på er!!!

Tore, Timrå och Hammarbyfans

Omslagsbild
Skolavslutning i Lidens kyrka 2001.
Efter reparation är kyrkan åter öppen och årets skolavslutning kunde traditionsenligt hållas i början av juni.
Foto: Tore Löfvenius

Nästa Lidetidning utkommer vecka 35

Stoppdatum: 1/8

Lidens Tidning utkommer fem gånger per år

**Du kan posta eller faxa ditt bidrag,
tänk bara på att faxade original
ger ett sämre slutresultat**

Ansvarig utgivare:	Lidens Företagarförening	0692-103 10
Ordförande	Anders Wästfelt	070 - 237 38 32
Chefsredaktör:	Tore Löfvenius	0692-103 44
Adress till tidningen	Lidenvägen 92, 860 41 Liden	070 - 277 36 40
Layout:	TL Internetkonsult tel o fax	0692-103 44
Artiklar:	Arne Johansson	0692 - 210 75
Annonser:	Pia Åström 0692-105 59	070 - 587 70 94
Ekonomi:	A-C Norman 0692 - 104 64	070 - 225 77 62
Föreningsansvarig:	Lidens tidning tel o fax	0692-103 44
E-postadress:	tidning@telia.com	
Tryckeri:	Accidenstryckeriet i Sundsvall	

Annonspriser

Extrapris!

Om du bokar annons för ett helt år (fem nummer) lämnar vi 25% rabatt!

Föreningar annonserar gratis!

Föreningar får dela på en dubbelsida, varför vi tar oss friheten att redigera material om utrymmet är begränsat. De föreningar som vill ha sitt material ogravat är välkomna att köpa en annonsplats.

Ring för kostnadskalkyl.

Normalpris:

1/9 sida 43 x 59 mm stående	180:-
2/9 sida 86 x 59 mm stående	375:-
1/3 sida 130 x 59 mm liggande	480:-
1/2 sida 130 x 91 mm liggande	660:-
1/1 sida 130 x 184 mm stående	1320:-
Köp och Sälj ca 20 ord	40:-

Alla priser inkl moms

En doft av sommar

Sommar är för många
Semester, ledig var dag
Bada, sola och resa
Byta miljö ett tag

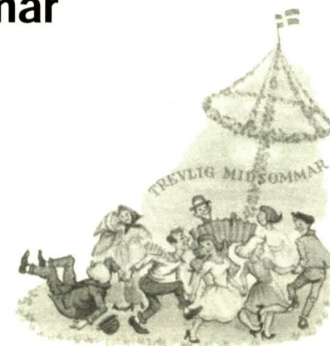
För andra lockar fisket
Att vada i bäck och Å
Kanske med båten fara
Eller på bryggan stå

En del vill bara vara
Må gott i solens sken
Känna doft av blommor
Av hägg och syren

Vissa har nu planer
Att allting hinna med
Så mycket som skall göras
Under denna ledighet

Sommar är för mig
Att dansa natten lång
Höra musiken spela
På Åsen's paviljong

*Ewa Nilsson
Järkvissle*

Svamp och blommor vårt gemensamma intresse

Lördagen den 5 juli går årets Trollnatta i Järkvissle av stapeln. Det är för 5:e året i rad och i avvaktan på mötet med Rolf Lidberg har Lidens Tidning under våren låtit tre nära vänner ge sin bild av honom. Först ut var Johan Bergensträhle med dikten "Den kände botanisten". Som nummer två följde Jan-Olof Tedebrand med berättelsen "Lyckliga dagar med Rolf" och nu i detta nummer Hjärdís Lundmark med "Svamp och blommor vårt gemensamma intresse". /AJ

1969 tror jag visst att det var Vi möttes på Tempo's svamp- utställning Biljetten har jag fortfarande kvar.....

Mitt möte med Rolf över "svampbordet" i Tempos restaurang (1969) gav mig en ny dimension på begreppet svamp. Rolf hade gjort en fin utställning, svamparna var ordnade efter slakten, prydligt upplagda på tallrikar, med fina namnetiketter. Han berättade målande om svampars släktskap, växtplatser och igenkänningstecken. Oerhört pedagogiskt och inspirerande. Det är inte ofta så mycket kunskap förmedlas på så kort stund. Rolfs förmåga att förmedla kunskap är unik. Både liten och stor lyssnar med hela kroppen.

Rolf Lidberg på exkursion (Kreta, 1978).
Foto: Hjärdís Lundmark.

Biljett till Tempos svamputställning 1969

Till denna utställning hade Rolf plockat strävsoppar, Tegelröd björksopp och Asp-sopp. Kocken i restaurangen hade fått i uppdrag att tillaga sopparna var för sig. Besökarna fick provsmaka och det visade sig att de smakade lite olika, den ena lite sötmild och den andra lite syrligare. Jag var lyrisk när jag åkte hem.

Sundsvalls Mykologiska Sällskap

1970 bildades Sundsvalls Mykologiska Sällskap (Rolf är en av grundarna). Här startar en verksamhet som med åren givit ekot långt utanför våra läns och lands gränser. Rolf, den verkliga folkbildaren med sitt naturliga pedagogiska, systematiska forskaröga är en enastående förebild för oss alla. Det kan man också se i alla hans bilder. Han berättar om årstidernas växlingar i naturen, om naturens små hemligheter, om hur man brukar jorden, om livet i och vid Indalsälven, om traditioner, hantverk, lek, fritid och inte minst om fest och gemenskap

Lidens tidning

med musik och sång, om livets alla skiftningar.

TV: En man och hans blommor

I början av 80-talet producerade Stig Ehnebom, Sveriges television en programserie i tre avsnitt med Rolf som huvudperson. Titeln är: En man och hans blommor. Det första avsnittet handlade om Rolf och hans blommor i Medelpad. Det andra berättade om en resa till Nordcap och det tredje om Rolfs besök på Sicilien där han bland annat blev hedersmedborgare i staden Geraci. Det är på tiden att dessa program sänds i repris. Hjälp till och önska det. Ring, Önskeprogram, TV Stockholm 08-7848484.

Orkidée-resa

Jag och min familj har under åren gjort många resor tillsammans med Rolf och då har det naturligtvis handlat om resor i naturen. En av resorna som fortfarande värmer långt in i själen var en orkidée-resa till Kreta -78.

Botanisterna
Rolf Lidberg
och Bo
Mossberg
inspekterar
dagens fynd
(Kreta, 1978).
Foto: Hjärdís
Lundmark.

Konstnären Bo Mossberg hade fått i uppdrag att illustrera Syd- och Mellaneuropas orkidéer. Rolf var med som orkidésakkunnig och vi övriga som bihang (6 personer). Det var i april månad. På väg till Arlanda var det snöstorm men på Kreta möttes vi av en härlig försommarvärme. Vi installerade oss på hotell Ariadne i Ayios

Lidens tidning

Nikolaos.

Det var fortfarande ljus och ett besök i markerna runt hotellet var ett måste. Inom kort kom "orkidéetjut" från alla håll. På den lilla stunden vi var ute hittade vi 10 olika orkidéer i hotellets närhet. Jubel. Vi firade med att äta en härlig grekisk måltid med grekisk musik i den varma sommarnatten. Resten av resan innehöll den ena underbara upplevelsen efter den andra. När det var dags att återvända hem hade vi hittat 25 av de orkidéer Bo Mossberg skulle illustrera. Att få botanisera med Rolf i hans lugna takt och med den kunskap han delar med sig av är en förmån att få uppleva. En rikedom man alltid bär på. Tack Rolf.

Hjärdís Lundmark

Hjärdís Lundmark är född 1940 i Härnösand, närmare bestämt i Häggdånger. Om hennes stora naturintresse grundades redan vid födseln låter jag vara osagt. I vilket fall som helst så föddes Hjärdís på "ängen" en sommar dag. Modern hann inte över till "bonden", som ägde telefon för att ringa efter en taxi.

I folkskolan lade en lärare grunden till Hjärdís naturintresse. Tillsammans med pappan plockade hon svamp och bär. I 6 års

åldern kunde hon känna igen tätört och silieshår. Hon har sedan i hela sitt liv värnat naturen och varit föreningsaktiv.

Hjördis har bott i Stockholm i 8 år, för att sedan bli Medelpadding. Hennes första tjejkompis i storstaden Stockholm (1960) hette Sonja och kom ifrån Järkvissle!!! Hjördis visste ju inte då att hon senare i livet skulle möta Sonjas barndomskamrat Rolf Lidberg. Sonjas flicknamn är Johansson. Hennes pappa var bagare i Järkvissle.

Innan Hjördis blev "tidig" pensionär arbetade hon som Förskolekonsulent inom Landstingets barnhabilitering. Hon är

utbildad speciallärare, gren 3.

Hjördis stora fritidshobby sedan 70-talet är svampar och svampars färegenskaper. 1994 startade hon föreningen Svampfärgarsällskapet som är en intresseförening för svampfärgare i Sverige. Hon har tillsammans med Hans Marklund, Härnösand skrivit en bok om svampfärgning: "Färga garn med svamp" 1986.

Under förra året startade den första universitetskursen i världen i ämnet svampfärgning " Svampars färgämnen 5 p" vid Umeå Universitet. Hjördis har varit delaktig i planeringen av kursen. I år går kurs nr. 2.

Arne Johansson

Långa över hela sommaren INDALS BIBLIOTEK

Häreborg

tel. 92256

Sommaröppet 2 juni - 31 augusti

Måndag 14 - 19

Tisdag, onsdag 11 - 14

Torsdag, fredag STÄNGT

Helt stängt 30 juni - 27 juli

Mer information om ditt bibliotek, nya böcker mm.
finns på www.sundsvall.se under kultur & fritid

Trollnatta

i Järkvissle Trollby
5-års jubileum
Lördag 5 juli 2003
kl. 14.00 - 00.00

NOS FÖR FRAMGÅNG

Jerry Wikström och stjärnhunden Groll i stilfull pose.

Foto: Kenth Wiklund

För Alnöbon Jerry Wikström, är hundar och jakt i det närmaste allt här i livet. Men så är också hans bästa vän den vackra stjärnhunden

I lekfull dito.

Foto: Arne Johansson

Groll. I dagligt tal får Groll heta Lilleman trots att han är fem år och nu är mästarhund i både jaktprov och på draghundstävlingar.

Meritlistan för vorstehunden Groll (ursprungligen en tysk stående fågelhund) är i korthet:

Delad etta på Riksprovet (jaktprov, motsvarar SM).

Årets jakthund av Svenska Vorstehklubben (jaktprov i fjäll, skog och fält).

Tävling nordisk stil (pulka med skidåkare); två SM-brons, SM-guld i stafett och VM-fyra i tvåspann (i Tyskland med 10 000 åskådare).

Jerrys far Elfving var en flitig jägare och intresset för hundar och jakt väcktes tidigt. Jerry är uppväxt i Järkvissle och många minns säkert hans mor Olga. Hon drev, i närmare trettio år till 1984, kiosk och en tid även bensinmack (med bensinmärket GULF) där handelsboden i Järkvissle finns idag. Till vardags är Jerry radiolokoperatör hos Green Cargo (tidigare SJ) och växlar och kör godsvagnsekipage i

Sundsvall. Men på fritiden får Jerry glädje av sin utbildning till hundinstruktör i Sundsvalls brukshundsklubb.

För att bli framgångsrik i tävlings-sammanhang krävs vinnarinstinkt och ett perfekt samspel mellan hund och husse, och i Grolls fall är det dessutom ingen tvekan om att han även har nos för framgång.

Arne Johansson

UNDRINGEN

Låtsassamvete är som smöre i sola
Hä dremne!
A N-K

1-års jubileum!

Öppet alla dagar
Dagens rätt varje dag
Även särskild helgmeny
Fullständiga rättigheter

Välkommen!

Utsiktens Turistgård

Evalena & Håkan

0692-200 54

www.utsikten.nu

**Oscarson
Skog AB**

SKOGSÄGARE!

Markberedning och plantering
med fasta hektarpriser
Avverkningsuppdrag
Rotposter och leveransvirke.

Tel 060 - 52 68 20 • Mobil 070 - 620 15 52

Föreningsnytt

Styrelse och funktionärer i Lidens Hembygdsförening 2003/2004

Ordförande:	Kerstin Åhrström	Märrgård	Britt-Marie Nilsson	Dacke
Vice ordf:	Yngve Gradin	Byn	Matts Lindbergsson	Bodacke
Kassör:	Sven-Olof Eriksson	Nilsböle	Revisorer	
Sekreterare:	Monica Karlsson	Järkvissle	Sven Söderqvist	Sunnås
Vice sekr:	Synnöve Sjöberg	Byn	Gunvor Jonsson	Sillre
Ordinarie ledamöter		Revisor (ersättare)		
	Yngve Eriksson	Kväcklingen	Birgitta Söderqvist	Sunnås
	Arne Johansson	Järkvissle	Valberedning (sammankallande)	
	Sören Jonsson	Boda	Birger Jonsson	Boda
	Thomas Sjölund	Åsen	(ledamot)	
Suppleanter	Helena Johansson	Västana	Bertil Näsman	Högländ
	Kristina Modin	Flygge	Barbro Hammarberg	Byn

Indals Hembygdsförening

Program sommaren 2003

Juni 21	kl. 12.00 Gudstjänst Hembygdsgränd
Juni 26	kl. 19.30 Dans på Logen till Finezze Duo
Juli 3	kl. 19.30 Dans på logen till Mixers
Juli 10	kl. 19.30 Dans på logen till succe
Juli 26	kl. 16.00 Spelmansstamma med allspel
	kl. 19.00 Logdans
Juli 27	kl. 13.00 Spelmansstamman fortsätter med scenprogram, allspel och buskspel. Medverkan av bl.a Indals Spelmansgille, Jularboganget, Karin Sundelin och Ake Wiberg, Smavitttra m.fl.
Juli 31	Teaterkvall på logen Mannen från Malmberget med skadespelaren Goran Forsmark som medverkat i bl.a Jagama, Tatuerade ankan, Poatishandlaren. Biljettpris inkl. kaffe 100 kr. Boka biljetter på tel: 060-93019,92579
Aug. 3	Visar vi kläder på Gudmundstjärn. Hembygdsgränd stängd.
Aug. 23	kl. 19.00 Surstrommingsfest. Musik: Salles Anm. till Eva 923 20 el. Carina 971 74
Sept. 6	100 årsfirandet av fyndet Stigeskatten. Tavlingar, dans, mat, musik, hantverk och vigsel som man gjorde på Vikingatid. Detta genomförs i samarbete med Indals PRO:s studiecirkel Indals historia.

Föreningsnytt

Landsbygdens dag (söndagen den 29 juni) på Vättaberget.

Folkmusikmässa. Kören. Vokalgruppen Ton i Ton. Spelmän.

Loppmarknad i Lidens Hembygdsförenings regi. Kolbullar, tunnbrödsbak och hantverksförsäljning mm.

Dans kring midsommarstången

Midsommarafton (fredagen den 20 juni) kl. 14.00 på tunet vid Lidens gamla kyrka. Musik danslekar och fika.

Välkomna!

Program för Västana-Korsåmons Bygdegårdsförening juni - aug

27 juni	Grillfest	kl 19.00	Grillplatsen
19 juli	Sommarest	kl 19.00	Bygdegården
10 augusti	Kamsen	kl 15.00	Bygdegården

Vill du se ett vackrare centrum i Indal?

Kom med i vår nybildade Parkförening.
Just nu arbetar vi med "lägdan" väster om ICA,
som så småningom skall bli en park.
Beträffande ritningar över parken
se anslagstavlan vid ICA eller vår egen vid "lägdan".
Vill du veta mer så ring

Hans-Olof tel: 927 26, Ove 931 11 eller Karin 925 79

HOLMS SK

Spelprogram division 4 2003

2003-06-24 19:00	Essviks AIF - Holms SK	2003-08-19 18:30	Holms SK - Matfors IF
2003-06-27 19:00	Holms SK - Fränsta IK	2003-08-22 18:30	Svartviks IF - Holms SK
2003-07-29 19:00	Holms SK - Sund IF	2003-08-30 14:00	Holms SK - Selånger FK
2003-08-05 19:00	Fagerviks BK - Holms SK	2003-09-06 14:00	Medskis BK - Holms SK
2003-08-08 19:00	Holms SK - Kubikenborg	2003-09-13 14:00	Sidsjö-Böle IF - Holms SK
2003-08-15 19:00	Lucksta IF - Holms SK	2003-09-20 14:00	Holms SK - Essviks AIF
		2003-09-27 14:00	Fränsta IK - Holms SK

**Musikcafé
i
Järkvissle Trollby**

**Onsdag 30 juli
18.00 - 20.00**

Visunderhållning av
Kim Janson & Tomas Lindström

Välkomna!

**Sommarens
danser på
ÅSEN-LIDEN**

Midsommarafton

20/6 THOR-GÖRANS
21-02

2/8 BEVERLIZ
21-01

16/8 GE-PE BAND
21-01

Kom och visa att vi behövs
Lidens Skytteförening

Hemvändardag!

Sunnås, lördag 28 juni

För 100 år sedan, 1903 bildas Sunnås Blåbandsbyggnadsförening och de förbereder byggnation av "Lokalen".

För att fira detta minne så anordnar nu Sunnås Byalag en hemvändardag för alla som genom åren bott i Sunnås eller av andra orsaker har starka band hit!

Vi börjar firandet vid Sunnåslokalen kl 13.00 och har sedan underhållning hela eftermiddagen. Det kommer även att ordnas gåbingo och lotterier och det kommer att finnas en servering.

På kvällen är det sittande middag med begränsat antal platser. Först till kvarn.....

Hålltider: 14 - 16 Tage Sehlbergs trio
16 - 17 Indalspojarna

VÄLKOMMEN!

LIDENBOSTÄDER

Söker du en lägenhet eller kanske en lokal.

Vi har vad du letar efter!

Ring för mer info.
0692-10446

BYKROGEN

Telefon
0692 - 100 43

Öppettider 7/6 - 10/8

Måndag - fredag 10.00 - 18.00

Lördag - söndag 14.00 - 20.00

Vättaberget

öppet 12 - 20
14/6 - 17/8

Var är denna bild från 1964 fotograferad?

Foto: Mona Johansson. Delsvar: Se sidan 21.

 Apoteket Liden

**Apoteket kommer under
Vecka 26 - 35 att hålla stängt
på onsdagar.**

Övriga dagar är det öppet som vanligt

Tel 0692 - 100 13

Trevlig Sommar

ICA **LIDEN**
nära

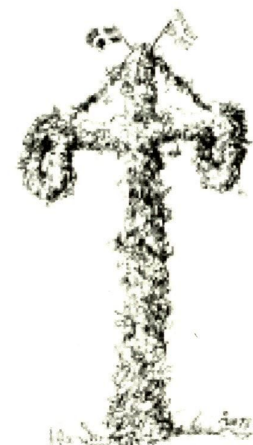
Tel / Fax 0692 - 100 26

Öppettider

Mån - Fre 9 - 19

Lör 10 - 16

Sön 12 - 16

Vi är ombud för Systembolaget
Lev. Tors och Fred

Senaste inlämning tors kl 16.00 för leverans fred efter ca 15.00

Öppet i Midsommar

Midsommarafton 10 - 13

Midsommardagen Stängt

Söndagen 12 - 16

Priser V25

2 Hotdogs 28:-

Scan 500 gr (med ICA kort)

2 Sill 36:-

ABBA 600 gr

3 Bacon 29:-

ICA 140 gr

Vi önskar er alla en trevlig midsommar
och sommar med bra badväder och lite mygg.

Jakt och Fiske på Gudmundstjärn

GUDMUNDSTJÄRN

– ett skogshemman
från självhushållets tid

Älgjakt

I äldre tider var självhushåll så långt möjligt, det naturliga levnadssättet, åtminstone på landsbygden. Bland nybyggare och småbönder var det enda möjliga sättet att få mat på bordet och klara familjs överlevnad. Avstånden till "civilisationen" bidrog till att självhushållen levde kvar på Gudmundstjärn och liknande skogsställen, i stort sett så länge gårdarna var bebodda. Runt förra sekelskiftet var befolkningen som allra störst på landsbygden och det var därför ofta ont om mat. Älg var ett sällsynt djur. Thea, Nils-Olof Erikssons äldsta dotter, hade aldrig sett en levande älg under alla år "på skogen". Syntes det någon gång ett spår i snön var där också ett eller ett par skidspår efter. I hennes minne jagade Nils-Olof aldrig älg och förekom jakt var den troligen olaglig. Thea berättade att Nils-Olof, vid några tillfällen hjälpte till att bära och frakta älgkött i båt, från djur som någon granne lyckats fälla. Som tack för hjälpen blev det naturligtvis lite kött.

Småviltjakt

Längre tillbaka jagades det säkert mycket hare på Gudmundstjärn. Gamla bouppteckningar vittnar om att även de tidigare generationerna ägde skjutvapen. Nils-Olof fick sitt första vapen, en sk lodböss redan som mycket ung, av sin gudfar. Ett bevarat brev från en ungdomsvän, som utvandrade till USA, berättar om att de båda ägnade sig åt att snara och gillra fågel och hare.

Sedan Nils-Olof gifte sig blev det dock mindre av harjakt, eftersom hustrun Märta vägrade att hålla hund på gården. Ibland hände det att ett drev kom in på knutarna. Nils-Olof skyndade då iväg med bössan och lyckades ofta fälla en hare. Mest ägnade han sig dock åt fågeljakt, eftersom det var gott om både tjäder och orre i grannskapet. Folket på skogen tog inte särskilt allvarligt på jakttider och bestämmelser, så det jagades när tillfälle gavs. Thea berättade hur husets kvinnor satt och plockade fågel i härbret, troligen för att hålla sig undan eventuella besökare.

Nils-Olof Eriksson. Oktober 1939.

Vårfiske

Under 1900-talet var fisket en viktigare och mer givande sysselsättning. Familjerna i bosättningarna runt sjön och i Gudmundstjärn fiskade i första hand i Mosjön. Gudmundstjärnsfamiljen hade sin egen båtplats i den östligaste viken och där hade de alltid minst en båt till hands. På våarna var det bråttom att vara först ut, med att lägga beslag på de bästa fiskeställena i sjön. Äldsta dottern, Thea fick tidigt lära sig att ro båten och hjälpa till med att lägga de nio ryssjorna och ett antal nät. Att den som var först på en fiskeplats, fick vara ifred där, var en oskriven lag. Ofta var vårfisket givande. Thea berättade om när hon traskade efter Nils-Olof hem från sjön och han bar fångsten i en näverkont på ryggen. Rom och mjölke sipprade genom konten och ner efter baken på honom. Vål hemma var det kvinnornas lott att ta hand om fångsten och salta ner den. I huvudsak var det gädda och abborre som fiskades. Mosjögäddan ansågs smaka bättre än gädda från många andra sjöar, beroende på den steniga botten och avsaknaden av dyga områden. När tiden medgav, gillade Nils-Olof att "ro drag". Då var det också Thea som var tvungen att följa med och ro båten. För en ung flicka var det ett tidsödande och trist göra att kajka runt på sjön, men att protestera när far sade till, var otänkbart.

Älfiske

Efter stigen till fåbodarna, där den går över Mosjöån, hade Gudmundstjärnsfolket ett älhus. Det var en timrad "låda" där vattnet silades igenom och ålen blev kvar. Där fångades mycket ål i äldre tid. Sara-Lena lärde sig att bereda älskinna vilka hon sedan använde till olika ändamål. Till exempel band hon in böcker, i huvudsak almanackor, med pärmar i älskinna. Vidare blev det starka och smidiga remmar och band av älskinna bl.a. finns en

näverkont med bärremmar av älskinna. Ålar är seglivade och Thea mindes hur de slingrade ur säcken och ställde till besvär under hemtransporten. En lilldräng som fanns hos familjen när Thea var barn, lyckades bära hem några ålar i mössan! Han kom vägen förbi och hade inget annat att tillgå.

En junidag 1934

Metfiske

I Mosjöån metades också en del bäckforell. Att meta betraktades mest vara ett söndagsnöje. Tjärnen vid gården var i äldre tider full med småabborre och det hände om somrarna att Nils-Olof satt i båten och metade abborre på söndagarna.

Berättat av Nils-Erik Lindström och Märta Rönngren och sammanställt av Katarina Rönngren.

Lidugården Lars-Olof Marén

GUDMUNDSTJÄRN
 – ett skogshemman
 från självhushållens tid

Program 2003

Juni

- Sön 15 Anläggningen öppnar
 Luftgevärsskytte
 Bakning i bagarstugan
- Fre 20 Musik: Indals spelmansgille
 Midsommarafton
 Träslöjd, Bakning
 Kom i folkdräkt och var med i
 utlottning
 Dans kring midsommarstången
 Musik: Allan, Bengt & Annika
- Lör 21 Träslöjd, Nätbindning
 Bakning
- Sön 22 Träslöjd
 Underhållning; Con Tennerezza
- Lör 28 Lapptäcken, Stenhantverk
- Sön 29 Ullberedning, Bakning
 Underhållning; Tuna Attmar
 spelmansgille

JULI

- Lör 5 Jägarnas Riksförbund
 Rovdjursgruppen
 Bakning

Sön 6 Tivsjö getfarm
 Holms Mohair: Mohair/kardning/
 spinning & färdiga produkter
 Bakning
 Underhållning; Lars-Åke Melin

- Lör 12 Skogsdagar
 Sön 13 Information om skog och miljö,
 SCA och Skogsstyrelsen
 Tjärbränning, Kolbullar i
 skogskojan
 Träslöjd, Luffarslöjd
 Bakning
 Underhållning; Indalspojarna (lör)
 Underhållning; Jan-Erik Wiik (sön)
- Lör 19 Växtfärgning
 Repslagning & Linberedning
- Sön 20 Knyppling, Frivoliteter & Bandvävning
 Bakning
 Underhållning; Siv Ljung
- Lör 26 Träslöjd
 Vävning
- Sön 27 Träslöjd
 Biodling
 Underhållning; Knuts trio

AUGUSTI

- Lör 2 Rotslöjd, Svepasktillverkning
 Sön 3 Veteranbilsuppväsning
 Indals Hembygdsförening
 Visning av gamla kläder
 Musik: Accordiogrupper
 Vävning
 Avslutning
 Vävning
 Bakning
 Musik: Tage Sehlberg

**Anläggningen stänger
 för säsongen
 10 Augusti**

Välkommen till
 Gudmundstjärn

Sommar 2003

Anläggningen är öppen alla dagar under tiden
 15 juni - 10 augusti kl 11.00 - 17.00
 Tfn Gärdstunet 010 - 662 93 61

Kaffeserveringen är öppen kl 12.00 - 16.00
 Tfn 010 - 662 56 88

Information och bokning
 Märta tfn/fax 060 - 821 77
 marita.granstrom@telia.com
 katarina.roenngren@swipnet.se

Alla dagar
 Bandspelare finns att låna med historik på olika
 språk.

Varje lördag
 Kl 12.30 Demonstration av den vattendrivna
 sågen och spånhyveln

Varje söndag
 Kl 12.30 Demonstration av den vattendrivna
 sågen och spånhyveln

Kl 13.00 Underhållning

Kl 14.00 Gudmundstjärns historik berättas

Kl 15.00 Demonstration av den vattendrivna
 sågen och spånhyveln

**Gratis
 Husvagnsparkering**

Preliminärt program

Ett skogshemman från
 självhushållens tid.

FRI ENTRE

www.gudmundstjarn.nu

Vintertid finns det möjlighet att åka skidor på
 Gudmundstjärn.
 Runt området är det gott om fina grillplatser
 och vindskydd för såväl vinter- som
 sommarutflykter.
 Året runt går det bra att rasta vid skogskojan
 där finns också grillplats och vindskydd.
 Under skogsdagarna gräddas kolbullar i
 skogskojan och intill bränns tjära i en tjärda.

Gudmundstjärns Intresseförening

Holmbygdens Utveckling / Företagande och Turism

Vad är det.

Den 15 april 1996 började föreningen arbeta med frågor för att utveckla bygden för invånarna, de lokala företagen samt för att främja turismen.

Vad har vi då åstadkommit under denna tid?

Vårvintern 1999 gjorde intervjuer av ett stort antal hushåll i Holmbygden som resulterade i en punktlista vad som var bra, mindre bra samt vad som man önskade. Utifrån detta har föreningen gjort en prioritering och därefter börjat jobba efter denna.

Detta är gjort.

- En fritidsgård har dragits igång i Anundgård.
- Luftgevärsskytte i skolan i Österström för ungdomar
- Informationstavlor vid de flesta infarter mot Bygden. Fler är på väg.
- Friluftområde vid Allbergsbacken med belysning. För pulka/Snowboard mm samt grillplats vid sjön. Den kommer att färdigställas under hösten 2003.

Frågor som är på tapeten just nu är

- Bredband till bygden
- Vägen mellan Holm/Liden
- Postservice

Styrelsen består av

Ordf:	Lage Genberg	0692-30014
Sekr:	Charina Hultman	0692-30092
Kassör:	Sture Magnusson	0692-30400
Ledam:	Ulf Anderson	060-96126
Ledam:	Christin Olsson	0692-30371

Fritidsgården i Anundgård

Vi ser gärna att ni som bor i Holmbygden hjälper till att dra era strån till stacken för att förbättra vår bygd. **Tillsammans kan vi åstadkomma mycket.**

Ring gärna och kom med åsikter och förslag.

Gert-Ove Höglund

060-96 196

Suppleant HBU/F&T

Känner du igen dig nu då?

**Fortfarande ej säker:
se sidan 27**

Foto 1979-80: Bertil Sjöberg

Österströms

Konferens o Rekreation

Motionscykelloppet Holmsjön Runt

Lördag 28 juni start 10.00
Förfrågningar 0692 - 304 00

Midsommarbuffé

12.00 - 18.00

Sommarcafé

i 1700 talsstugan

öppet v. 29 - 32

dagligen 12.00 - 18.00.

Konjaksbespararen öppen samma
tider

Konferensanläggningen är stängd under juli månad.

Trevlig sommar önskar
Gun-Marie o Sture med personal
0692 - 304 00

PEFC och Mångbruksplanepremie.

Vi betalar extra premie på timret om du som medlem har eller tecknar avtal om mångbruksplan och PEFC avtal.
Vi har även höjt leveranstidstillägg för grantimmer som levereras under perioden juni-november 2003.

Ring gärna för mer information Nils-Erik Jonsson 0692 - 10234

Lidens Hårstudio

Mina öppettider är:

Mån	Stängt
Tis	12 - 20
Ons	9 - 18
Torsdag	9 - 18
Fredag	9 - 15

Semester v
27,28 och 29

För tidsbeställning ring: 0692 - 105 27

Guns Keramik

Guns Keramik har 20 årsjubileum i år
Försäljningen i Härbret börjar 12 juli - 20 aug
Jag är också med på Keramikens Hus i Frånö.
Denna utställning är Sveriges största med 30 deltagare. 1 juni - 15 augsti.

VÄLKOMMEN!

0692 - 400 67, 070 - 341 35 36

Modins Byggservice

0692 - 104 28
070 - 685 43 97

Idétorka?

Har du problem att hitta presenter?
Kom då in till oss på

HANTVERKSODEN
torget
BISPGÅRDEN

Vi har stickat, virkat, sytt, broderat, vävt, smide, keramik, snidat mm.
Kom själv och titta!

Öppettider: Måndag - Fredag 11.00 - 18.00
Lördagar 10.00 - 15.00

Järkvissle Ekokött

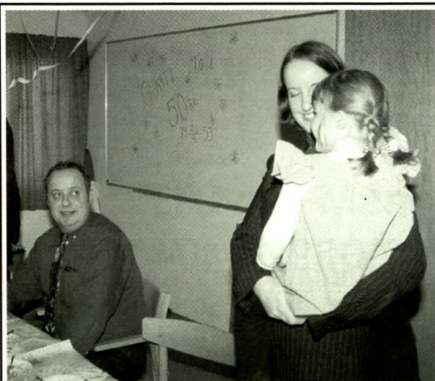
Vi har ett ekologiskt jordbruk som är kravgodkänt.
Vi har dikor och föder upp kalvar till 1 1/2 - 2 års ålder.
Du kan beställa ungnöt styckat och klart, hel, halv, kvart, sjättedel

Pias Bed & Breakfast

Vi har även Bo på Lantgård samt Bed & Breakfast
(5-7 bäddar). Fullt modernt.
Öppet året runt.

Örjan Rudin o Pia Nägele
Järkvissle 213 • 860 41 Liden
0692 - 210 72 070 - 534 93 83
www.jarkvissle.nu

TORE 50!

Tore Löfvenius' bästa 50 årspresent var förmodligen besöket av dotterdottern Maja från Stockholm. Bland alla presenterna märktes en tjock inbunden bok med alla utgivna nummer av Lidens Tidning från starten 1998 tom 2002.

Vi i redaktionen för Lidens Tidning instämmer i hyllningskören och önskar lycka till i framtiden

Anne-Christine Arne Pia

SÄLJES!

Du som stal min bössa från mitt
låsta vapenstall.....
men inte hittar slutstycket
Du kan nu få köpa det av mig!

-- Rut på Norrnäs --

Ps: En packningssats finns
också... till gaspistolen.

Lidvalls Taxi

*Sjuk o bårtransporter
Färdtjänst*

0692 - 210 12 070 - 683 45 01

**Nästa
manusstopp
för tidningen
är:
1 augusti**

NCM SYSTEMSERVICE

---- BOMBARDIER ATV ----

Förmånlig finansiering
med Bombardierkortet

Outlander 400 H.O

Klassens kraftigaste motor och lägsta vikt (269kg)
Elektriskt val av 2 eller 4 hjulsdrift, hög markfrigång.
Variatordrift och individuell fjädring på alla hjul.

ATV Lekfordon 90 cc

Uthyres per dygn

Även försäljning

NCM SYSTEMSERVICE AB

Sillre, Liden 0692 - 20004

fax 0692 - 200 80

www.ncm-ss.se

Skolans sida

Klass 3-4 i Anundgård har under våren jobbat med medeltiden. På bilden ser vi en borg som Lovisa Sundberg och Victoria Magnusson har gjort.

De övriga i klassen har gjort; svärd, sköldar, forskat om olika medeltida händelser och ytterligare en finurlig borg med många tekniska detaljer har tillverkats.

Text: Anita Forsman
Bild: Viveka Maina

Årskurs 3 har på matten sammanställt resultatet av vinterns skidåkning i ellusspåret. När varven räknats visade det sig att Anundgårds elever åkt 38,9 mil i vinter! Alla som deltog i skidspåret var med på en utlottning av ett fint pris, en biocheck. Erika Halldén i åk 6 hade turen att vinna den.

Anita Forsman

UNDRINGEN
Man ska banta å bli snygg ...
Men jag
bli ju bara tvärrandig i syna!
A N-K

Rätt svar: Vårdcentralen i Liden som i år firar 20-årsjubileum.

Lidens läkarstation tack och adjö ➡

De sista patienterna vid Läkarstationen, Evert Holmstedt och Gunhild Höglund, föräras med blommor av distriktsläkare Bertil Sjöberg och mottagningsbiträdet Sigrig Näslund.

Sigrig berättar att hon tog sin första sänka just på Evert. Det var 20 år sedan. Lidens gamla Läkarstation har slagit igen sina portar. Den gamla herrgårdsvillan har fått gå i pension till förmån för den nybyggda vårdcentralen.

**Boda
Gräutjänst**

Boda 237

840 73 Bispgården

Tel. 0692-400 43

HISTORIENS VINGSLAG

Red. Arne Johansson Kerstin Åhström

Katastrofen i Sillreforsen

Båtolyckan på Midsommardagen den 24 juni 1785

På Midsommardagen den 24 juni 1785 inträffade i Sillreforsen en olycka, som ifråga om omkomna människor är den största någonsin inom Indalen. Att en så stor katastrof, kan gå så spårlost förbi och på så kort tid falla i glömska, är en gåta. En förfrågan, i Sillre med omnejd, visade att olyckan var okänd.

Gunilla Åsén Zetterlund forskade över markskador efter Vild Hussens tömning av Ragundasjön. Hon gjorde då upptäckten att ovanligt många hade drunknat 1785. Vid det fortsatta arbete kunde hon konstatera att en båtolycka var orsaken. Gunillas forskning är

ett jättejobb, som lämnar viktig information till framför allt Sillreborna. Det är i huvudsak Gunillas uppgifter, som ligger till grund för den här artikeln. Men riktigheten är kontrollerad. Forskningen gav följande resultat: 11 direkt omkomna genom drunkning. Ytterligare en, kanske två, dog som en följd av olyckan.

Man skulle med båt färdas från Sillre till kyrkan i Liden. Året var 1785 och det var alltså frågan om en färd till den gamla kyrkan i Liden. Vid midsommartiden brukade vattenståndet i Indalsälven, på grund av fjällfloden, vara som högst. Det kunde röra sig om tre till fyra meter över normalvattenståndet. När man stu-

Lidens tidning

derar listan över dom omkomna, kan man dra den slutsatsen att ett fåtal, kanske ingen, hade kunskap om hur man färdades i Sillreforsen.

Var båtturen började vet vi inte. Men eftersom

kvinnorna. Enligt traditionen valde han att rädda sin mor. Detta styrks av anteckningar i dödsboken. Modern dog senare samma år den 11 oktober, innan hon fyllt 60 år. Kanske var hon det 13:e offret för båtolyckan. Det är

många bodde "yst" i byn och att frun till sågverksinspektoren på Sillresåg var med, så startade man förmodligen vid sögen eller i Sandris. Eftersom så många som elva personer omkom, så måste det ha varit minst två båtar. Man vet inte heller hur många som lyckades rädda sig i land. Förmodligen valde man fel spår och kom för nära södra stranden, där det vid högvatten var gropigt.

Det var midsommar och om det fanns alkohol inblandad vet vi inte. Dom, som drunknade var i huvudsak damer, som vid den tiden inte umgicks med alkohol. Damerna var 10 stycken, endast en var man, den 78 årige Henrik Isaksson.

Med på en av båtarna fanns Per Persson, hans hustru Sara Simonsdotter och Per Perssons mor Brita Persdotter. Per kunde endast rädda en av

Lidens tidning

märkligt att så många damer ger sig ut på en så pass äventyrlig resa på egen hand. Troligare är,

Gunilla Åsén Zetterlund med del av utställningen på Lögdo Bruk.

att det fanns ett antal män med, men att dom lyckades klara sig i land. Om detta vet vi dock ingenting.

Socialt var det här ett dräpsslag för en så liten by. Fyra var småbarnsmammor. Här är dom omkomna:

Hindrik Isaksson. 78 år. Begravd den 16 oktober. Av en familj, på man, hustru och fem barn fanns nu endast en, sonen Jon i livet. Jons hustru Carin var även hon med bland dom omkomna.

Maria Hindriksdotter. 24 år. Hindriks dotter. Begravd den 16 oktober.

Ingeborg Jonsdotter. 38 år. Gift med Pehr Ersson. Begravd den 22 oktober.

Sara Simonsdotter. 37 år. Gift med Pehr Persson. Hittades och begravdes den 2 oktober.

Katarina (Karin) Carlsdotter. 30 år. Gift med Jon Persson. Begravd den 22 oktober.

Sara Jonsdotter. 24 år. Sondotter till Hindrik Isaksson. Hittades först. Begravdes den 17 juli.

Carin(Catarina) Jonsdotter. 15 år. Syster till Sara. Begravd den 16 oktober.

Annica Jonsdotter. 20 år. Piga hos Pär Wincenston. Begravdes den 17 juli.

Ingri Hindriksdotter från Hullsjön. 22 år. Piga. Ingri hittades i Indal. Begravning okänd.

Ingeborg Birgitta Ersdotter. 19 år. Uppgifter saknas.

Maria Jonsdotter. 38 år. Inspektör Norsteins hustru. Begravd den 28 augusti med sin son Johan. Marias son Johan f. 1785- 05- 08. Avled 25 dagar efter mammans bortgång. Endast 10 veckor gammal.

Brita Persdotter, som räddades av sin son, avled drygt fyra månader senare, kanske även hon ett offer för båtolyckan.

Fotnot. Gunilla Åsén Zetterlund, född 1946, kommer från Sörberge i Timrå. Hon har sina rötter i Liden. Mamman hette Berta Zellin från Bodaskogen i Järkvissle. Gunilla är ättling till en av dom omkomna, Sara Simonsdotter. Gunillas morfars far kom från Sillre och hette Per Persson. Av dom, som idag bor i Sillre, är

dom flesta ättlingar till någon eller några av dom omkomna.

Gunilla har godkänt att vi utnyttjat hennes forskning och att det får publiceras.

Liden i maj 2003. *Sven Söderqvist* (Kusin till Gunilla och släkt med Sara Simonsdotter).

Kommentar

Det inträffade flera dramatiska händelser vid Sillre såg i slutet av 1700-talet. Förutom båtкатаstrofen i Sillreforsen den 24 juni 1785 så hade dammen gett vika i Brudsjön 3 år tidigare, nämligen natten mot den 23 maj 1782 pga den stora vårfloden i Kvarnån. Två kvinnor drunknade och de materiella skador blev mycket stora. Elva år senare var nästa katastrof ett faktum. Den nybyggda finbladiga sågen fördes bort av vattenmassorna den 6 juni 1796, som ett resultat av Vilhussens tömning av Ragundasjön och Döda fallets bildande.

Gunilla Åsén Zetterlunds uppsats i Etnologi, fortsättningskurs C vid Uppsala Universitet våren 1986 benämnd – Bortskuren mark, om bönder i Liden under senare 1700-talet – behandlar översvämningseffekterna av Ragunda sjöns tömning. Den omfattande utredningen har hon sammanfattat på ett pedagogiskt sätt på ett antal skärmar, som nu finns att beskåda på Lögdö Bruk.

Förhoppningsvis kommer Lidens Tidning att kunna återkomma till Gunillas intressanta utredning vad det lider.

Arne Johansson

 Lidens Hembygdsförening Grundad 1956

Lidenvägen 51, 860 41 Liden, 0692 - 100 27

www.lidenshembygdsforening.com

Lidens tidning

FILMPREMIÄR I LIDEN

Onsdagen den 7 maj var det filmpremiär på dokumentärfilmen: **Med egna ord... Gunnar Mehlins, Politiker, Liden**. Ett 40-tal inbjudna gäster hade kommit till den gamla kommunalfullmäktigesalen i Liden (numera Restaurang Bykrogen) för att premiärtitta, mingla och njuta av premiärtårterna.

Arne Johansson, Järkvissle, och Anders Bergström, Sundsvall, har gjort filmen om Gunnar Mehlins (c) politiska liv. Filmens som är 27 minuter lång, och producerad av AV-media i Västernorrland, berättar om Gunnars uppväxt (född 1915) och hans 34 år i kommunalpolitiken – från 1942 till 1976. Även åren i Landstinget berörs med bl a bygget av Sundsvalls nya storsjukhus och om vårdcentralen i Liden. Ett avsnitt ägnas åt ordförandeskapet i Lidens Hembygdsförening – 17 år som låg Gunnar särskilt varmt om hjärtat.

Den uppmärksamme läsaren av Lidens Tidning minns att det i juninumret 2002 berättades om en annan filminspelning i Liden. Den gången handlade artikeln om dokumentärfilmen: **Stor Större Anonym – ett demokratiskt dilemma**, som beskriver de demokratiska förutsättningarna vid kommunsammanslagningarna de senaste 50 åren. I denna film medverkar Gunnar Mehlins tillsammans med två framstående Sundsvalls-politiker. Premiären hölls i

Distr.ordf Lars-Erik Nordin och omb.man Anita Hellstrand från Centerpartiet i Medelpad.

Lidens tidning

Fr vän: Anders Bergström, Gunnar Mehlins och Arne Johansson vid premiären på dokumentärfilmen om Gunnars Mehlins politiska liv.

höstas i den anrika Stadsfullmäktigesalen i Sundsvalls Stadshus. Båda dessa filmer (videokassetter) går nu att hyra i Lidenhuset.

Text och foto:
Tore Löfvenius

Omslag till filmen

IndalFältvägen 3
Tel. 060-920 30**Dansk Fläskfilé 69⁹⁰****Fläskkarré** i skivor **49⁹⁰****Hot Dogs** Scan 500 gr 2pkt **28:-****Potatis/Rödbets** sallad 2 för **25:-****Gevalia Kaffe** 3 pkt **59:-****Chips** OLW 300gr 2 påsar **32:-****Glass** 1/2L GB 3pkt **25:-**

GLAD SOMMAR
önskar vi på
ICA Indal våra kunder!

st

Vi är ombud för, ATG, Systembolaget, Apoteket, Svenska spel, Bingolotto, Posten (paket), Statoil (villaolja) "Bank i butik" video, Gasol mm.